

Asia: VN/9183/2021

Edustajakannedirektiivin täytäntöönpano

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ruokavirasto lausuu asiassa siltä osin, kun mietintö ja ehdotukset koskevat viraston toimintaa. Yleisesti Ruokavirasto toteaa, että edustajakannedirektiivin kansallisen täytäntöönpanon valmistelu on toteutettu huolellisesti ja sidosryhmiä laajasti kuunnellen. Direktiivin kansallisen implementoinnin toteutuksen ja säädösratkaisujen osalta Ruokavirasto pitää valittuja toteutustapoja pääosin kannatettavina. Ratkaisu, jossa osittain hyödynnetään jo olemassa olevaa sääntelyä ryhmäkanteiden osalta, sekä toisaalta säädetään erikseen uudessa laissa kieltokanteiden toteutuksesta, on varmasti perusteltu ja näin voidaan toteuttaa direktiivin tavoitteet selkeästi.

Ruokavirasto pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että sitä ei ehdotetussa laissa kieltotoimenpiteitä koskevasta edustajakanteesta nimettäisi oikeutetuksi yksiköksi. Virastossa katsomme, että kuluttajien etujen suojeleminen ei edellytä sitä, että Ruokavirasto voisi ajaa tässä tarkoitettuja erillisiä kieltokanteita silloin kun sen toimialaan kuuluvaa lainsäädäntöä on rikottu. Ruokavirasto allekirjoittaa mietinnössä esitetyn näkemyksen, jonka mukaan sen valvontavalta on direktiivin soveltamisalalla verraten suppea, eikä virastoa siitä syystä ole tarkoituksenmukaista nimetä oikeutetuksi yksiköksi. Lisäksi todettakoon, että toimialalla on lukuisia muita, jopa kieltokannetta paremmin soveltuvia keinoja puuttua havaittuihin rikkomuksiin, ja näin suojata kuluttajia säädösten vastaiselta toiminnalta. Ruokaviraston käsityksen mukaan tilanne on tosin samanlainen usealla muullakin toimialalla, joita direktiivi koskee, ja joiden vastuuviranomaiset on kuitenkin nimetty ehdotuksessa oikeutetuiksi yksiköiksi. On myös huomattava, että käytännössä direktiivin liitteessä I mainittujen asetusten (EY) N:o 178/2002 (ns. yleinen elintarvikeasetus) ja (EU) N:o 1169/2011 (asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille) noudattamista valvovina viranomaisina toimivat Suomessa ensisijaisesti kunnat. Käytännössä Ruokavirasto ei siis edes ole pääsääntöisesti toimivaltainen viranomainen, eikä yleensä saa tietää säädöstenvastaisuuksista, joita valvonnassa havaitaan tai joista kuluttajat tekevät ilmoituksia.

Kieltokannemenettely mahdollistaisi myös rajat ylittävät toimenpiteet, mutta näidenkin osalta elintarvikevalvontasektorilla on jo olemassa varsin toimivat järjestelmät, joiden avulla eri

jäsenmaiden viranomaiset voivat tehdä valvonta- ja toimenpidepyyntöjä toimivaltaiselle paikalliselle viranomaiselle ja näin puuttua myös toisessa jäsenmaassa tapahtuvaan toimintaan, todennäköisesti vaikuttavammin kuin mitä kieltokanteen avulla voitaisiin saavuttaa.

Päivänen Joonas
Ruokavirasto